

INDICATOR: ENERGIEGEBRUIK GEKOPPELD AAN HET VERVOER OVER DE WEG

THEMA: ENERGIE EN KLIMAATVERANDERINGEN

---

1 BELANG VAN DE INDICATOR EN ELEMENTEN VOOR INTERPRETATIE

Vraag achter de indicator:

Hoe evolueert het jaarlijkse energieverbruik van de verschillende sectoren (huisvesting, secundaire en tertiaire sector, transport)?

Hoe groot is het verbruik van de transportsector en hoe evolueren het aantal afgelegde kilometers in het Brussels Gewest en de brandstofprijzen?

Context van de indicator:

Onze huidige samenleving maakt in aanzienlijke mate gebruik van energie om te functioneren: verwarming, koeling, verlichting, werking van apparatuur, verplaatsingen, ...

Volgens de beschikbare gegevens is de transportsector de derde grootste energieverbruiker in het Brussels Gewest, na de huisvesting en de tertiaire sector.

Op dit ogenblik vormt fossiele energie (aardolie, gas, steenkool, ...) onze belangrijkste bron van energie. We hebben het dan over energiedragers die eindig zijn en waarvan de verbranding een impact heeft op het milieu: uitstoot van verontreinigende stoffen zoals CO₂ (belangrijkste broeikasgas), NO_x, SO₂, fijn stof, ...

Door het energieverbruik te beperken, kunnen we bijgevolg een positieve bijdrage leveren tot de initiatieven die erop gericht zijn om het Protocol van Kyoto na te leven of de andere verbintenissen die wij hebben onderschreven op communautair en internationaal niveau met het oog op een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen na 2012. Dit geldt ook voor de verschillende internationale verbintenissen in verband met de emissies van verontreinigende stoffen in de lucht (bv. NEC-richtlijn) en in verband met de luchtkwaliteit (bv. richtlijn 2008/50/EG betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa).

Te bereiken kwantitatieve doelstellingen:

De energie-emissies zijn niet onderworpen aan een kwantitatieve doelstelling. Dat neemt echter niet weg dat het energieverbruik aan de basis ligt van de uitstoot van verontreinigende stoffen waarvoor wel kwantitatieve doelstellingen gelden (BKG onderworpen aan het Protocol van Kyoto en het Pact van de Burgemeesters; NO_x en SO₂ onderworpen aan de NEC-richtlijn; ...).

2 METHODOLOGISCHE GRONDSLAGEN

Definitie:

Er worden drie variabelen in aanmerking genomen:

- het jaarlijks energieverbruik van de transportsector
- de evolutie van de afstanden die over de weg worden afgelegd in het Brussels Gewest
- de evolutie van de gemiddelde jaarlijkse maximumprijs van de brandstoffen

Eenheid:

Voor het energieverbruik: ktoe

Voor de over de weg afgelegde afstanden: miljoen voertuigkilometer

Voor de brandstofprijzen: euro/liter (incl. btw)

Berekeningswijze en aangewende gegevens:

De belangrijkste bron van gegevens in verband met het gewestelijke energieverbruik, in dit geval van het vervoer over de weg, is de Brusselse energiebalans die sinds 1990 jaarlijks wordt opgesteld (door het ICEDD, op verzoek van Leefmilieu Brussel).

De energiebalans beschrijft de energiehoeveelheden die worden ingevoerd, geproduceerd, getransformeerd en verbruikt in het Gewest in de loop van een gegeven jaar. Voor de realisatie ervan wordt hoofdzakelijk gebruikgemaakt van de verbruiksinventarissen aangeleverd door de distributiemaatschappijen en de beroepsfederaties voor gas en elektriciteit en van enquêtes gevoerd bij de bevolking en de ondernemingen.

Voor meer informatie ter zake verwijzen we naar de factsheet over de methodologie van de energiebalansen.

Opmerking: In tegenstelling tot de andere indicatoren die verband houden met het energieverbruik, wordt er op het verbruik van de transportsector geen klimaatcorrectie toegepast, omdat de correlatie tussen beide gering tot onbestaande wordt geacht.

Andere gebruikte gegevens: over de weg afgelegde afstanden en brandstofprijzen. Deze gegevens zijn rechtstreeks beschikbaar bij de federale instanties.

Bron van de aangewende gegevens:

Energieverbruik: Leefmilieu Brussel, volgens de door het ICEDD opgestelde energiebalansen

Over de weg afgelegde afstanden: Planbureau, volgens de FOD Mobiliteit en Vervoer – indicator TRAF001 (beschikbaar op: [http://www.plan.be/databases/PVar.php?VC=TRAF001&D1\[\]=EU15_BE1&DB=TRANSP&lang=fr&XT=0](http://www.plan.be/databases/PVar.php?VC=TRAF001&D1[]=EU15_BE1&DB=TRANSP&lang=fr&XT=0))

Brandstofprijzen: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, publicatie "Energiemarkt"

Cf.

http://statbel.fgov.be/fr/modules/publications/statistiques/energie/le_marche_de_l_energie_-_overview.jsp

Aanbevolen periodiciteit voor het bijwerken van de indicator:

Jaarlijks

3 COMMENTAAR AANGAANDE DE METHODOLOGIE OF DE INTERPRETATIE VAN DE INDICATOR

Beperking van de indicator en gebruiksvoorzorgen:

De in verband met de energiebalans gebruikte gegevens zijn afkomstig van ramingen die werden verricht op basis van de door het ICEDD ter beschikking gestelde informatie.

Aanvullende of alternatieve indicatoren (“ideale” indicator):

Energie-intensiteitsindicator.

Aan de hand van de beschikbare gegevens over het vervoer in het Brussels Gewest is het niet gemakkelijk om een intensiteitsindicator op te stellen. Voor wat het vervoer over de weg betreft (dat het leeuwenaandeel vertegenwoordigt want goed voor 94 % van het verbruik van de sector in 2009), zijn de gegevens over het afgelegde aantal kilometers schattingen gerealiseerd in een specifieke eenheid. De gegevens in verband met het in het BHG ingeschreven wagenpark, worden van hun kant sterk beïnvloed door de bedrijfswagens van de ondernemingen die hun maatschappelijke zetel in Brussel hebben (maar waarvan de exploitatiesite soms buiten het Gewest gelegen is); de gegevens over de brandstofverkoop worden beïnvloed door de aankopen die worden verricht door personen die buiten het Gewest wonen (bv. pendelaars). Een intensiteitsberekening die een exploiteerbaar en representatief resultaat voor het Gewest oplevert, behoort op dit ogenblik bijgevolg niet tot de mogelijkheden.

4 VERBANDEN MET ANDERE INDICATOREN OF GEGEVENS (UIT HET RAPPORT OVER DE STAAT VAN HET BRUSSELSE LEEFMILIEU)

5 OVER DE STAAT VAN HET BRUSSELSE LEEFMILIEU)

Indicatoren voor "Energie en klimaatveranderingen"

- Gewestelijk energieverbruik
- Globale energie-intensiteit
- Energie-intensiteit van de huisvesting
- Energie-intensiteit van de industrie
- Energie-intensiteit van de tertiaire sector
- Emissie van broeikasgassen

"Lucht"-indicatoren:

- Emissies van verzurende stoffen
- Emissies van ozonprecursoren
- Emissie van primaire PM10

6 VOORNAAMSTE INSTELLINGEN BETROKKEN BIJ DE ONTWIKKELING VAN GELIJKAARDIGE INDICATOREN (EUROPA, BELGIË, ANDERE INDIEN RELEVANT)

Waals Gewest:

SPW DGRNE, Etat de l'environnement wallon:

Tableau de bord 2010, Analyse des modes de production et de consommation, Energie et transport, "Consommation d'énergie et émissions atmosphériques des transports", fiche trans 1, p. 36, 2010.

Beschikbaar op:

http://etat.environnement.wallonie.be/index.php?mact=tbe,m787b7,default,1&m787b7what=fiches&m787b7alias=Consommation-d-energie-et-emissions-atmospheriques-des-transports_1&m787b7returnid=40&page=40

7 BIBLIOGRAFISCHE REFERENTIES (METHODOLOGIE, INTERPRETATIE)

- DEUXANT Marie-Astrid, AKSAJEF Katia (BISA) en VERBEKE Véronique, "Opmaak van de energiebalans van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: methodologische aspecten", Leefmilieu Brussel, Factsheet "Het energieverbruik in Brussel – gegevens voor het plan " nr 2, 7 pagina's, april 2012. Beschikbaar op: http://documentatie.leefmilieubrussel.be/documents/Energie_02.pdf
- VERBEKE Véronique, "Energiebalans van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (jaar 2009)", Leefmilieu Brussel, Factsheet "Het energieverbruik in Brussel – gegevens voor het plan " nr 1, 10 pagina's, november 2011. Beschikbaar op: http://documentatie.leefmilieubrussel.be/documents/Energie_01.pdf
- VERBEKE Véronique, "Evolutie van de energie-intensiteit in het Brussels Gewest", Leefmilieu Brussel, Factsheet "Het energieverbruik in Brussel – gegevens voor het plan " nr 3, 12 pagina's, februari 2012. Beschikbaar op: http://documentatie.leefmilieubrussel.be/documents/Energie_03.pdf

8 DEKKING IN RUIMTE EN TIJD

Beschikbare periode:

1990 - 2009

Geografische dekking van de gegevens:

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Datum waarop de indicator voor het laatst werd bijgewerkt: december 2011

Datum waarop deze methodologische fiche voor het laatst werd bijgewerkt: juni 2012

